RIALACHÁN TARMLIGTHE (AE) 2021/95 ÓN gCOIMISIÚN

an 28 Eanáir 2021

lena leasaítear Rialachán Tarmligthe (AE) 2020/592 maidir le bearta eisceachtúla sealadacha lena maolaítear ar fhorálacha áirithe de Rialachán (AE) Uimh. 1308/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle chun dul i ngleic leis an gcur isteach ar an margadh san earnáil torthaí agus glasraí agus san earnáil fíona a thagann as paindéim COVID-19 agus le bearta a bhaineann léi

TÁ AN COIMISIÚN EORPACH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh,

Ag féachaint do Rialachán (AE) Uimh. 1308/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Nollaig 2013 lena mbunaítear comheagrú na margaí i dtáirgí talmhaíochta agus lena n-aisghairtear Rialacháin (CEE) Uimh. 922/72, (CEE) Uimh. 234/79, (CE) Uimh. 1037/2001 agus (CE) Uimh. 1234/2007 ([1]), ón gComhairle, agus go háirithe Airteagal 219(1) agus in éineacht le hAirteagal 228 de,

De bharr an mhéid seo a leanas:

(1) Le Rialachán Tarmligthe (AE) 2020/592 ([2]) ón gCoimisiún, tugadh isteach roinnt maoluithe ar na rialacha reatha san earnáil fíona, *inter alia*, maoluithe a bhí dírithe ar fhaoiseamh a thabhairt d'oibreoirí fíona agus chun cuidiú leo tionchar phaindéim COVID-19 a láimhseáil. Mar sin féin, cé go raibh na bearta sin an-úsáideach, níor éirigh leis an margadh fíona teacht ar chothromaíocht idir an soláthar agus an t-éileamh arís, agus níltear ag súil leis go dtiocfaidh sé uirthi sa ghearrthéarma ná sa mheántéarma, de dheasca na paindéime nach bhfuil deireadh léi fós.

(2) Ar a bharr sin, táthar ag leanúint de na bearta a glacadh chun dul i ngleic le paindéim COVID-19 sa chuid is mó de na Ballstáit agus in áiteanna ar fud an domhain. Ar na bearta sin tá srianta a fhorchur maidir le méid na gcruinnithe agus na n-ócáidí ceiliúrtha sóisialta, agus maidir leis na deiseanna a bheidh ann a bheith ag ithe agus ag ól lasmuigh den áitreabh pearsanta. Táthar ag forchur dianghlasálacha fós i gceantair áirithe, agus ag cealú ócáidí poiblí agus cóisireacha príobháideacha mar chuid de sin. De bharr thionchar tánaisteach na srianta sin, tháinig laghdú breise ar thomhaltas an fhíona san Aontas agus laghdú deimhnithe ar onnmhairiú an fhíona chuig tríú tíortha. Lena chois sin, de bharr na héiginnteachta maidir le cá fhad a mhairfidh an ghéarchéim, a bhfuiltear ag súil leis go leanfaidh sí ar aghaidh tar éis dheireadh na bliana 2020, tá damáiste fadtéarmach á dhéanamh d'earnáil fíona an Aontais ó nach dócha go dtiocfaidh tomhaltas an fhíona ar ais chuig an leibhéal a bhí ann roimhe agus ó chaillfear margaí onnmhairiúcháin. Tá drochthionchar mór ag na fachtóirí sin le chéile ar an bpraghsáil i margadh fíona an Aontais. Méadaíodh ar stoic a bhí faoin am sin féin ar leibhéal ní b'airde ná mar a bhí riamh i dtús na bliana margaíochta 2019-2020. Ar deireadh, is in olcas a rachaidh an scéal arís de bharr fhómhar mórbhairr 2020, a bhfuiltear ag súil leis go mbeidh 10 milliún heictilítear níos mó fíona ann ná mar a bhí i bhfómhar 2019.

(3) Dá bhrí sin, ós marthanach na srianta atá forchurtha ag na Ballstáit chun dul i ngleic le paindéim COVID-19 agus gur gá srianta a choinneáil ar bun, is measa arís an cur isteach mór eacnamaíoch ar na hionaid díolta fíona agus na drochéifeachtaí a thagann as ar an éileamh ar an bhfíon.

(4) Ós rud é go bhfuil an cur isteach as cuimse sin ar an margadh ann agus gur carnadh na cúiseanna deacrachta san earnáil fíona, arb é is bun dóibh gur fhorchuir na Stáit Aontaithe taraifí ar allmhairithe fíona as an Aontas i mí Dheireadh Fómhair 2019, taraifí a bhfuiltear ag leanúint dár bhforchur mar gheall ar thorthaí na mbeart sriantach de bharr phaindéim dhomhanda COVID-19 atá ar bun fós, tá deacrachtaí as cuimse ann fós d'oibreoirí in earnáil fíona an Aontais. Dá bhrí sin, tá údar maith le cúnamh breise a thabhairt don earnáil fíona.

([1]) IO L 347, 20.12.2013, lch. 671.

([2]) Rialachán Tarmligthe (AE) 2020/592 ón gCoimisiún an 30 Aibreán 2020 maidir le bearta eisceachtúla sealadacha lena maolaítear ar fhorálacha áirithe de Rialachán (AE) Uimh. 1308/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle chun dul i ngleic leis an gcur isteach ar an margadh san earnáil torthaí agus glasraí agus san earnáil fíona a thagann as paindéim COVID-19 agus le bearta a bhaineann léi (IO L 140, 4.5.2020, lch. 6).

(5) Meastar go bhfuil sé fíor-riachtanach leanúint de bheith ag cur chun feidhme na mbeart atá ann chun dul i ngleic leis an ngéarchéim agus leanúint de na méaduithe ar uas-ranníocaíocht an Aontais a tugadh isteach le Rialachán Tarmligthe (AE) 2020/592. Tá ríthábhacht leis na bearta sin, go háirithe chun cainníochtaí fíona a bhaint as margadh an Aontais, cainníochtaí a bhfuil drochthionchar acu dá éagmais sin ar phraghsanna margaidh, agus chun sreabhadh airgid na n-oibreoirí a fheabhsú trí bhíthin laghdú ar a ranníocaíocht airgid féin lena n-oibríochtaí. Mar sin féin, i bhfianaise chur chun feidhme Rialachán Tarmligthe (AE) 2020/592, de réir mar a leasaíodh é le déanaí le Rialachán Tarmligthe (AE) 2020/1275 ([3]), is léir nach féidir leis na Ballstáit agus na hoibreoirí san earnáil fíona na bearta riachtanacha uile a chur chun feidhme go héifeachtúil faoin 15 Deireadh Fómhair 2020, an sprioc-am reatha a leagtar amach in Airteagal 10 de Rialachán Tarmligthe (AE) 2020/592. Go háirithe, de dheasca na ndálaí éagobhsaí sláinteachais agus dhothuarthacht amanna na srianta náisiúnta éagsúla a fhorchuirtear chun na dálaí sin a rialú, ba dheacair do na Ballstáit bearta breise a phleanáil agus a thabhairt isteach ina gcláir thacaíochta san earnáil fíona chun go mbainfeadh oibreoirí tairbhe as bearta agus as maoiniú méadaithe laistigh de sprioc-am an 15 Deireadh Fómhair 2020. Dá gcuirfí an sprioc-am siar go dtí an 15 Deireadh Fómhair 2021, d'fhéadfadh na Ballstáit cuid de na bearta a thabhairt isteach go déanach sa séasúr agus bheadh deiseanna breise acu ar iarratas a dhéanamh ar thacaíocht. Ní hamháin go gcuideodh cur siar an sprioc-ama dul i ngleic leis an gcur isteach ar an margadh atá ann faoi láthair, ach chuirfeadh sé chomh maith leis an gcosc ar an meath breise ar na dálaí a mheastar a bheidh ann ós rud é go bhfuiltear ag súil leis go leanfaidh paindéim COVID-19 ar aghaidh tar éis dheireadh na bliana 2020, agus, mar sin, le linn cuid mhór den bhliain airgeadais 2021.

(6) Dá bhrí sin, meastar gur gá síneadh a chur leis na bearta a leagtar síos in Airteagail 2, 3 agus 4 agus Airteagail 5a go 9 de Rialachán Tarmligthe (AE) 2020/592 go dtí an 15 Deireadh Fómhair 2021.

(7) Ba cheart, dá bhrí sin, Rialachán Tarmligthe (AE) 2020/592 a leasú dá réir sin.

(8) Ar chúiseanna ríthábhachtacha práinne, go háirithe i bhfianaise an chur isteach ar an margadh atá ar bun faoi láthair, na dianéifeachtaí atá aige ar earnáil fíona an Aontais agus an chaoi a bhfuil sé ag leanúint ar aghaidh agus ar dócha go rachaidh sé in olcas, is gá beart a dhéanamh láithreach agus a áirithiú go práinneach go leanfar de chur i bhfeidhm na mbeart atá ar bun cheana atá dírithe ar na drochéifeachtaí sin a mhaolú. Dá gcuirfí moill ar ghníomhaíocht láithreach, bheadh baol ann go ndéanfaí an cur isteach ar an margadh san earnáil fíona níos measa fós agus go gcuirfí isteach ar na dálaí táirgthe agus margaidh san earnáil sin. Ina fhianaise sin, ba cheart an Rialachán seo a ghlacadh de bhun an nós imeachta práinne a leagtar síos in Airteagal 228 de Rialachán (AE) Uimh. 1308/2013.

(9) Ós rud é gur gá beart a dhéanamh láithreach, chun nach gcuirfear isteach ar chur chun feidhme beart lena dtéitear i ngleic leis an ngéarchéim in earnáil fíona an Aontais agus chun a áirithiú go ndéanfar aistriú réidh idir an 2 bhliain airgeadais, ba cheart an Rialachán seo a theacht i bhfeidhm lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*, agus ba cheart feidhm chúlghabhálach a bheith aige ón 16 Deireadh Fómhair 2020 amach,

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

Airteagal 1

Leasuithe ar Rialachán Tarmligthe (AE) 2020/592

Leasaítear Rialachán Tarmligthe (AE) 2020/592 mar a leanas:

(1) Cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 2:

Airteagal 2

Maoluithe ar Airteagal 43 de Rialachán (AE) Uimh. 1308/2013

De mhaolú ar Airteagal 43 de Rialachán (AE) Uimh. 1308/2013, féadfar na bearta a leagtar amach in Airteagail 3 agus 4 den Rialachán seo a mhaoiniú faoi chláir thacaíochta san earnáil fíona le réamhíocaíochtaí nó íocaíochtaí le linn na blianta airgeadais 2020 agus 2021.';

([3]) Rialachán Tarmligthe (AE) 2020/1275 ón gCoimisiún an 6 Iúil 2020 lena leasaítear Rialachán Tarmligthe (AE) 2020/592 maidir le bearta eisceachtúla sealadacha lena maolaítear ar fhorálacha áirithe de Rialachán (AE) Uimh. 1308/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle chun dul i ngleic leis an gcur isteach ar an margadh san earnáil torthaí agus glasraí agus san earnáil fíona a thagann as paindéim COVID-19 agus le bearta a bhaineann léi (IO L 300, 14.9.2020, lch. 26).

(2) in Airteagal 7, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 1:

"1. De mhaolú ar Airteagal 47(1) de Rialachán (AE) Uimh. 1308/2013, le linn na mblianta 2020 agus 2021, ciallaíonn "buain ghlas" triopaill fíonchaor a scriosadh go hiomlán nó a bhaint as go hiomlán agus iad fós neamhaibí, ar an ngabháltas ar fad nó ar chuid den ghabháltas ar acht go ndéantar an bhuain ghlas ar fhearainn iomlána.";

(3) Cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 10:

"Airteagal 10

An ranníocaíocht ón Aontas atá méadaithe go sealadach a chur i bhfeidhm

Beidh feidhm ag Airteagail 5a, 6, 7(2), 8 agus 9 maidir le hoibríochtaí arna roghnú ag na húdaráis inniúla sna Ballstáit i leith dháta theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo agus tráth nach déanaí ná an 15 Deireadh Fómhair 2021.".

Airteagal 2

Teacht i bhfeidhm agus cur i bhfeidhm

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Beidh feidhm aige ón 16 Deireadh Fómhair 2020.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, 28 Eanáir 2021.

Thar ceann an Choimisiúin
An tUachtarán
Ursula VON DER LEYEN